

Anna

Lucy Maud Montgomeryová

z Avonlea

Ilustrovala
Ivona Knechtlová

Albatros

Anna z Avonlea

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Lucy Maud Montgomeryová
Anna z Avonlea – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Anna
z Avonlea

*Lucy Maud
Montgomeryová*

Anna z Avonlea

*Lucy Maud
Montgomeryová*

Ilustrovala Ivona Knechtlová

Albatros

Přeložila Sára Foitová.

Rozzuřený soused

Na širokém zápraží z červeného pískovce před jednou farmou na ostrově prince Edwarda se toho pozdního srpnového odpoledne usadila štíhlá, vysoká dívka ve věku šestnácti a půl let, s vážnými šedými očima a vlasy, které její přátelé popisovali jako kaštanově hnědé. Byla pevně odhodlaná rozebrat určitý počet veršů z Vergilia.

Jenže když se stráně těsně před sklizní halí do modravých závojų, drobný větřík hravě ševelí v korunách topolů a v rohu třešňového sadu tančí proti tmavému jedlovému mlázi záplava vlčích máků – taková srpnová odpoledne se hodí spíš ke snění než ke studiu mrtvých jazyků. Vergilius záhy klesl zcela zapomenut k zemi a Anna, s bradou položenou na sepnutých rukou, se zadívala na ohromné chuchvalce bílých mraků, které se tyčily jako veliká bílá hora nad domem pana J. A. Harrisona. Duchem byla v rozkošném světě, kde jistá mladá učitelka svou skvělou prací utváří osudy budoucích státníků a zasévá do mladých myslí a srdcí vznešené ambice a touhy.

Ovšem co se týče tvrdých faktů... ke kterým Anna popravdě přihlížela zřídka a jedině když už opravdu nebylo vyhnutí... nezdálo se, že by avonleaská škola zrovna oplývala slibným materiálem, z něž by mohly vyrašit zárné osobnosti. Pokud ale učitelka dobře využije svůj vliv, kdo ví, co všechno se může stát? Anna chovala růžové představy o tom, co všechno učitelka dokáže, když svou práci dělá dobře. Zrovna se nacházela uprostřed dojemné scény, o čtyřicet let později, se slavnou osobností... přesný důvod její slávy byl příhodně ponechán v mlze neurčitosti, ale podle Anny by bylo skvělé, kdyby to byl třeba

rektor univerzity nebo kanadský premiér... a ten se teď skláněl nad její vrásčitou rukou a ujišťoval ji, že to ona kdysi zažehla plamínek jeho tížadosti a že za všechen svůj úspěch vděčí lekcím, které mu kdysi dávno vštípila v avonleaské škole. Tu příjemnou vidinu roztránilo až *velmi* nepříjemné vyrušení.

Po cestičce přicupitala drobná, plachá jerseyjská kráva a pět vteřin po ní se objevil i pan Harrison... pokud se ovšem jeho vtrhnutí na dvůr dá popsat tak mírným výrazem.

Přehoupl se přes plot – otvíráním branky se nezdržoval – a rozzlobeně stanul před zaskočenou Annou, která se zvedla ze země a teď ho překvapeně pozorovala. S panem Harrisonem, novým sousedem z domu napravo od toho jejich, se dosud nesetkala, i když už ho jednou či dvakrát zahlédla.

Pan Robert Bell, jehož farma sousedila s Cuthbertovými na západní straně, totiž svůj dům začátkem dubna, tedy ještě než se Anna vrátila z Královské akademie, prodal a odstěhoval se do Charlottetownu. Farmu od něj koupil jistý pan J. A. Harrison, o němž se vědělo právě jen, jak se jmenuje a že pochází z Nového Brunšviku. Než ale uplynul první měsíc jeho pobytu v Avonlea, stihl si vydobýt pověst podivína... neboli „divného pavouka,“ jak ho nazvala paní Ráchel Lyndeová. Paní Ráchel je velmi přímá žena, jak si možná pamatují ti z vás, kdo s ní už měli tu čest. Pan Harrison rozhodně nebyl jako ostatní... a to je základní rys divného pavouka, to přece ví každý.

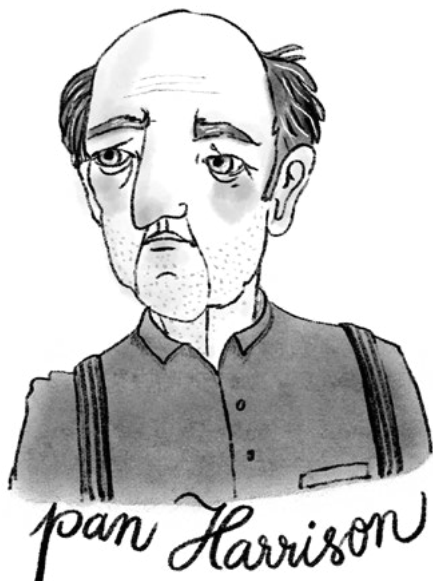
Předně si nikoho nepustil do domu, a dokonce veřejně prohlásil, že on o žádný pošetilý ženský v baráku nestojí. Něžné pohlaví se mu v Avonlea pomstilo hojností děsivých historek, které se začaly šířit o jeho hospodaření a kuchařských schopnostech. Pan Harrison si najal na pomoc malého Johna Henryho Cartera z White

Sands, a většina historek se dala vystopovat právě k němu. U pana Harrisona se například nejedlo v pevně stanovený čas. Pan Harrison jen „něco zakousl“, kdykoli měl hlad. Pokud byl John Henry zrovna u toho, dostal i on svůj díl, ale pokud ne, musel si počkat na další vlnu Harrisonova hladu. John Henry truchlivě konstatoval, že by umřel hladu, nebýt nedělních návštěv doma; tam se vždycky pořádně najedl a matka mu pak ještě přibalila na cestu košík „bašty“, kterou si vždycky v pondělí odvážel s sebou.

Pokud šlo o umývání nádobí, pan Harrison nic takového ani nepředstíral, dokud nepřišla deštivá neděle. To se potom pustil do práce, všechno nádobí umyl najednou v sudu na dešťovou vodu a nechal ho venku oschnout.

Navíc byl pan Harrison „škrt“. Když byl požádán, aby se podílel na výplatě pastora pana Allana, oznámil, že si počká, až teprve kolik dobra mu z jeho kázání kápne... nevěřil prý na kupování zajíce v pytli. A když ho paní Lyndeová šla poprosit o příspěvek na misie... a při té příležitosti si prohlédnout jeho dům zevnitř... řekl jí, že mezi

starými drbnami v Avonlea je tolik neznabožek, že víc jich nikde neviděl, a že milerád přispěje na misi, která by je pokřesťanstila, kdyby se toho milostpaní chtěla ujmout. Paní Ráchel se odporoučela a prohlásila, jaké je štěstí, že chudák paní Bellová klidně odpočívá v hrobě; jistě by jí puklo srdce, kdyby viděla, v jakém stavu je teď její dům, o který sama pečovala s takovou hrdoostí a láskou.

„No ano, paní Bellová drhla kuchyňskou podlahu obden,“ líčila paní Lyndeová Marille Cuthbertové rozhořčeně, „ale kdybyste ji viděla teď! Když jsem procházela kuchyní, musela jsem si přidržovat sukně.“

A konečně, pan Harrison choval papouška jménem Zrzek. V Avonlea ještě nikdy nikdo papouška nechoval, takže se toto chování dalo jen těžko považovat za přijatelné. A jaký to byl papoušek! Pokud máme věřit Johnu Henrymu Carterovi, tak pekelného opeřence svět ještě neviděl. Pták strašlivě klel. Paní Carterová by Johna Henryho okamžitě odvolala, jen kdyby si mohla být jistá, že pro něj sežene místo jinde. Krom toho Zrzek uklovl Johnu Henrymu kousek kůže na zátylku, když se chlapec jednou příliš přiblížil k jeho kleci. Paní Carterová vždycky v neděli, když se nešťastník John Henry vracel domů, jeho jizvu všem předváděla.

Všechny tyhle události proběhly Anně hlavou, když tu teď před ní pan Harrison stál, zjevně bez sebe vzteky. Pan Harrison se nedal po-

važovat za pohledného muže, ani když byl v nejlepším rozmaru; byl malý, tlustý a plešatý. Teď, když mu kulatý obličej navíc samou zlostí zbrunátněl a vypoulené modré oči mu div nevypadly z důlků, Anně připadalo, že ošklivějšího člověka opravdu nikdy neviděla.

Pak se panu Harrisonovi najednou vrátila řeč.

„Tohle já nebudu trpět,“ zaprskal, „už ani den, slečinko, slyšíte? Bůh se nade mnou slituj, tohle už je potřetí, slečinko... potřetí! Tady už trpělivost přestává být ctností, slečinko. Už minule jsem vaši tetu varoval, aby to už nikdy znova nedopustila... a dopustila... udělala to... Co tím sleduje, to bych milerád věděl. A kvůli tomu jsem tu, slečinko.“

„Byl byste od té dobroty a vysvětlil mi, co se přihodilo?“ požádala Anna co nejdůstojněji. V důstojnosti se poslední dobou dost cvičila, aby byla v dobré kondici, až začne školní rok, na rozzuřeného J. A. Harrisona to ale nemělo pražádný účinek.

„Přihodilo, ha? No, potěš pánbůh, přihodilo se toho dost, se mi zdá. Přihodilo se, slečinko, že jsem tu jerseyickou krávu, co chová vaše teta, zase našel ve svém ovsu, není to ani půl hodiny. Potřetí, považte! Našel jsem ji tam minulý úterý a včera zas. Přišel jsem sem a řekl vaši tetě, ať to znova nedopustí. A ona to znova dopustila. Kde je ta vaše teta, slečinko? Jen si s ní chci na minutku promluvit, říct jí, co si o tom myslím... jako že se J. A. Harrison jmenuju.“

„Pokud myslíte slečnu Marillu Cuthbertovou, tak to předně není moje teta, a pak – odjela do East Graftonu na návštěvu ke vzdálené příbuzné, která je těžce nemocná,“ řekla Anna a s každým slovem přidávala na důstojnosti. „Velmi mě mrzí, že se moje kráva dostala do vašeho ovsu... je to totiž moje kráva, ne slečny Cuthbertové... Matouš mi ji daroval před třemi lety, když byla ještě malé telátko, koupil ji tehdy od pana Bella.“

„Vás to mrzí, slečinko! Mrzení tady ale opravdu nepomůže. Radši se běžte podívat na tu spoušť, kterou to vaše zvíře napáchalo na mém ovsu... podupala to pole křížem krážem.“

„Moc mě to mrzí,“ zopakovala Anna pevným hlasem, „ale možná by se tam Dolly nedostala, kdybyste měl opravený plot. V místech, kde

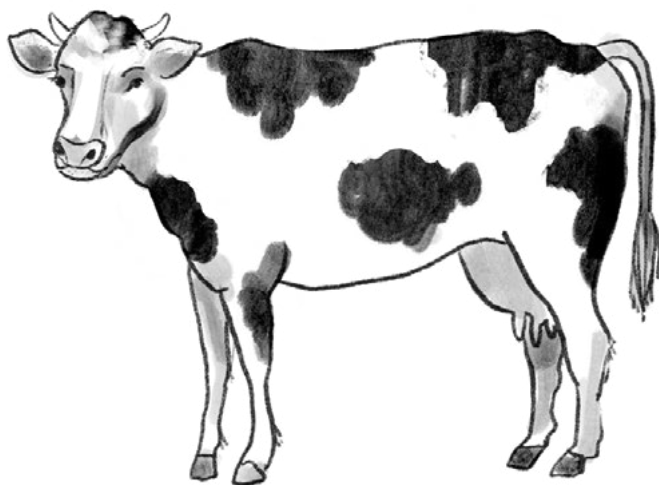
vaše ovesné pole sousedí s naší pastvinou, patří plot vám, a já jsem si zrovna před několika dny všimla, že není zrovna v nejlepším stavu.“

„S mým plotem nic není,“ utrl se na ni pan Harrison, ještě běsnější než předtím, protože ho Annin protiútok zastihl nepřipraveného. „Takovou ďábelskou krávu by nezadržely ani pořádný hradby! A můžu vám říct, zrzečko, že jestli je ta kráva opravdu vaše, jak tvrdíte, udělala byste líp, kdybyste si ji hlídala a držela ji mimo cizí pole, než abyste vysedávala tady a četla žlutý román,“ ... přičemž vrhl sšíravý pohled na nevinně pískovou obálku Vergilia, který ležel Anně u nohou.

V tu chvíli měla Anna rudé nejen vlasy... na které byla odjakživa citlivá.

„Radši zrzavé vlasy než žádné, tedy až na pár štětín kolem uší,“ odsekla.

Tím se trefila do černého, pan Harrison byl totiž zase velmi citlivý na zmínky o své pleši. Znovu vzteky ztratil řeč a dokázal jen beze slova zírat na Annu, která se mezitím uklidnila a mohla tak využít své převahy.

„Vyjdu vám vstříc, pane Harrisoně, protože mám dobrou představivost. Umím si živě představit, jak mrzuté je najít ve vlastním ovsu krávu, a nebudu se na vás za to, jak jste se mnou jednal, zlobit. Slibuji vám, že Dolly se do vašeho ovsa už nikdy nedostane. Na to vám dávám své čestné slovo.“

„To si tedy pište, že nedostane,“ zabručel pan Harrison o trochu mírněji, i tak ale oddusal dost rozzlobeně a Anna slyšela, jak si pro sebe něco vrčí, dokud nebyl z doslechu.

Poté Anna, silně zneklidněná, rázně přešla dvůr a zavřela neposlušnou kravku do chléva.

„Odsud se určitě nedostane, ledaže by strhla přepážku,“ přemítala. „Teď vypadá celkem klidně. Nejspíš se toho ovsa přejedla. Kéž bych ji byla prodala panu Shearerovi, když se o ni minulý týden zajímal... Ale připadalo mi, že můžu zrovna tak počkat do dobytčí dražby a prodat je všechny najednou. Myslím, že pan Harrison je opravdu divný pavouk. On tedy žádá spřízněná duše není.“

Anna měla vždycky své bystré oči na stopkách, pokud šlo o spřízněné duše.

Když se Anna vracela, Marilla Cuthbertová zrovna zajížděla do dvora, a tak Anna běžela připravit svačinu. U jídla celou záležitost probraly.

„Budu jen ráda, až bude po dražbě,“ prohlásila Marilla. „Mít tu tolik dobytka, to je velká odpovědnost, a navíc tu nemáme nikoho, kdo by na ně dohlížel, jen toho nespolehlivého Martina. Ještě není zpátky, a to sliboval, že se vrátí včera večer, jen když mu dáme den volna, aby mohl jet na pohřeb tetičky. Vážně nevím, kolik těch tetiček má. Co se tu dal zaměstnat, rok to je, už mu umřela čtvrtá. Opravdu se mi uleví, až bude po sklizni a farmu převezme pan Barry. Než se Martin vrátí,

musíme Dolly nechat zavřenou ve chlévě; pak bude muset na zadní pastvinu a tam je třeba napřed opravit ploty. No, jak říká Ráchel, život je samé trápení. Chudák Mary Keithová umírá, a jak dopadnou její děti, na to nechci ani pomyslet. Mary má bratra v Britské Kolumbii a psala mu o nich, ale ještě jí neodpověděl.“

„A jaké jsou ty děti? Jak jsou staré?“

„Šest a kousek... jsou to dvojčata.“

„Ach, dvojčata mě vždycky zajímala, zvláště když jich paní Hammondová měla tolik,“ nadchla se Anna. „Jsou to hezké děti?“

„Propána, byly tak špinavé, že to nebylo poznat... Davy si předtím venku plácal hroudy z bláta a Dora ho šla zavolat dovnitř. Davy jí zažaboval hlavu rovnou do největší hroudy a pak, když začala plakat, se do bláta vrhnul sám a celý se v něm vyválel, aby jí ukázal, že nemá proč plakat. Mary říkala, že Dora je opravdu moc hodné dítě, ale Davy je samá rošťárna. Vlastně ho nikdy nikdo nevychoval... Jeho otec zemřel, když byl Davy ještě miminko, a Mary je skoro tak dlouho nemocná.“

„Děti bez výchovy je mi vždycky líto,“ poznamenala Anna vážně. „Víte přece, že já sama jsem žádnou neměla, dokud jste si mě nevzala vy. Doufám, že se o ně jejich strýc postará. A jak jste vlastně s paní Keithovou příbuzná?“

„S Mary? Vůbec nijak. To její nebožtík muž... byl to náš bratranec z druhého kolene. Vidím přes dvůr, že jde Ráchel Lyndeová. Myslela jsem si, že bude chtít slyšet o Mary.“

„Prosím vás, neříkejte jí o panu Harrisonovi a o té krávě,“ zapřísahala ji Anna.

Marilla jí to slíbila, bylo to ale zcela zbytečné, protože sotva se paní Lyndeová pohodlně usadila, už spustila: „Cestou domů z Carmody jsem viděla pana Harrisona, jak žene vaši jerseyjskou kravičku ze svého ovsa. Zdálo se mi, že vypadá docela rozzlobeně. Dělal pak kvůli tomu velký povyk?“

Anna s Marillou si kradmo vyměnily pobavené úsměvy. Paní Lyndeové v Avonlea uniklo máloco. Zrovna ten den ráno Anna říkala:

„Kdyby si šel člověk o půlnoci lehnout, zamkl se v pokoji, zatáhl rolety a *kýchnul*, paní Lyndeová by se ho ráno optala, jestli se ta rýma už lepší!“

„Pokud vím, tak ano,“ přiznala Marilla. „Já jsem byla zrovna pryč. S Annou ale jednal bez okolků.“

„Podle mě je to dost nepřijemný člověk,“ pohodila Anna nazlobeně ryšavými vlasy.

„Svatá pravda,“ přitakala paní Ráchel chmurně. „Bylo mi jasné, že z toho budou jenom problémy, když Robert Bell prodal dům člověku z Nového Brunšviku, a taky že ano. Nevím, kam to s Avonlea spěje, když se sem teď hrne tolik cizáků. Zanedlouho nebudeme v bezpečí ani ve vlastních postelích.“

„Proč? Jací další cizáci se sem hrnou?“ podivila se Marilla.

„Vy jste to neslyšela? Tak zaprvé nějací Donnellovi, pronajali si starý dům Petera Sloanea. Peter toho Donella zaměstnal, aby se mu staral o mlýn. Přišli z východu, tady o nich nikdo nic neví. Pak ten nekňuba Timothy Cotton s rodinou, mají se sem stěhovat z White Sands, ti budou přítěž pro celou vesnici. On má souchotiny... tedy když zrovna nekrade... a jeho žena je takové zahálčivé stvoření, do ničeho se nepustí. Nádobí myje *vsedě*. A paní Pyeová, žena George Pye, si osvojila synovce svého muže, sirotka jménem Anthony. Bude chodit k tobě do školy, Anno, připrav se, že s ním budou problémy, to víš. A ještě jednoho žáka odjinud budeš mít. Ze Států přijede Paul Irving, bude tu bydlet se svojí babičkou. Marillo, určitě si pamatujete jeho otce... Stephena Irvinga, toho, co tehdy v Graftonu dal košem Lavendar Lewisové?“

„Nemyslím si, že by jí dal košem. Nějak se nepohodli... asi za to mohli oba.“

„Tak či tak si ji nevzal a z ní se od té doby stala naprostá podivínka, aspoň se to říká... Žije sama v kamenném domečku a říká mu Chaloupka ozvěn. Stephen odešel do Spojených států, začal podnikat se svým strýcem a vzal si Američanku. Od té doby se doma neukázal, i když jeho matka ho jednou nebo dvakrát navštívila. Jeho žena

předloni umřela a on teď kluka posílá na nějakou dobu k babičce. Je mu deset a opravdu nevím, jestli bude jako žák za něco stát. S Američany člověk nikdy neví.“

Na každého, kdo měl tu smůlu a narodil se nebo vyrostl kdekoli jinde než na ostrově prince Edwarda, pohlížela paní Lyndeová s hlubokou nedůvěrou. Jistěže to *možná* jsou dobří lidé, ale moc by za to nedala. Zvláště podezřívavá byla vůči „yankeeům“. Jejího manžela kdysi zaměstnavatel, pro kterého pracoval v Bostonu, ošidil o deset dolarů, a nebylo v moci andělů ani nebeských mocností ji přesvědčit, že za to celé Spojené státy do posledního muže nejsou odpovědné.

„Trocha nové krve avonleaské škoře vůbec neuškodí,“ konstatovala Marilla suše, „a jestli je ten chlapec aspoň trochu po otci, nebudou s ním problémy. Steve Irving byl nejmilejší hoch, který tu kdy žil, i když někomu mohl připadat namyšlený. Paní Irvingová bude jistě ráda, že ho tu má. Od té doby, co její muž zemřel, je hrozně osamělá.“

„Může to být milý chlapec, to jistě, ale bude prostě jiný než avonleaské děti,“ řekla paní Ráchel a tím celou věc uzavřela. Názory paní Ráchel na jakoukoli osobu, místo či věc bývaly velmi odolné. „Slyšela jsem, Anno, že chceš zakládat vylepšovací spolek?“

„Mluvili jsme o tom s pár děvčaty a chlapci v debatním spolku,“ začervenala se Anna. „Zdalo se jim to jako celkem dobrý nápad... a panu a paní Allanovým taky. Spousta vesnic už takové spolky má.“

„Dostaneš se na pěkně tenký led, když se do toho dáš. Lepší bude to nechat plavat, Anno, to víš. Lidem se nelíbí, když je chce někdo vylepšovat.“

„My ale nechceme vylepšovat *lidi*. Jenom samotné Avonlea. Spousta věcí by se tu dala zkrášlit. Kdybychom například dokázali přemluvit Leviho Boultera, aby strhl tu ohavnou barabiznu na svém horním pozemku – nebylo by to snad zlepšení?“

„To rozhodně ano,“ uznala paní Ráchel. „Ta stará zřícenina je už léta celé vesnici pro ostudu. Ale opravdu nevím, jestli zrovna vy vylepšovači dokážete Leviho Boultera přemluvit, aby pro veřejné blaho udělal něco zadarmo. Nechci tě od toho odrazovat, Anno, na tom

tvém nápadu by mohlo něco být, i když to určitě máš z nějakého bra-
kového amerického plátku, ale budeš mít plné ruce práce s výukou,
a jako tvá přítelkyně ti radím, aby ses nezdržovala nějakým vylepšo-
váním, to je všechno. Ale ty to nepochybně stejně provedeš, když se
pro to rozhodneš. Tys vždycky uměla dotáhnout věci do konce.“

Anniny sevřené rty napovídaly, že v tomto svém úsudku se paní
Ráchel nepletla. Anna si předsevzala, že okrašlovací spolek založí.
Gilbert Blythe měl začít vyučovat ve White Sands, ale měl v plánu se
každý pátek večer vracet domů a zůstat až do pondělí ráno, a pro
Annin nápad se nadchl, a většina ostatních vítala každou záminku
pořádat příležitostné schůzky a následně si užít trochu „legrace“. Ni-
kdo moc jasně netušil, čeho by se ta „vylepšení“ měla týkat – kromě
Anny a Gilberta. Ti dva je probrali a naplánovali od A do Z, až stvo-
řili ideální Avonlea, alespoň ve svých myslích, když už ne jinde.

Paní Ráchel měla v záloze ještě jednu novinku.

„Školu v Carmody svěřili nějaké Priscille Grantové. Anno, necho-
dila jsi s ní náhodou na Královskou akademii?“

„Ano, ano. Tak Priscilla má učit v Carmody! To je báječné!“ vykřič-
kla Anna a její šedé oči se rozzářily jako dvě jasné hvězdy, což v paní
Lyndeové znovu vyvolalo otázku, jestli se jednoho dne vyjasní, zda je
Anna Shirleyová přeci jen krásná, nebo ne.

Unáhlený prodej a následná kajícnost

Druhý den odpoledne Anna vyjela do Carmody na nákupy a vzala s sebou Dianu Barryovou. Diana byla už samozřejmě zapsanou členkou okrašlovacího spolku, a obě dívky cestou do Carmody a zpět nemluvily skoro o ničem jiném.

„Jakmile začneme, měli bychom úplně jako první nechat natřít ten obecní sál,“ řekla Diana, když projížděly kolem avonleaského sálu – poněkud zchátralé budovy v zarostlém dolíku, ze všech stran zastíněné smrky. „Je to vyložená ostuda, musíme s ním něco udělat – dokonce ještě před tím, než začneme přesvědčovat Leviho Boultera, aby strhl ten svůj dům. Otec tvrdí, že to se nám *nikdy* nepodaří; Levi Boulter je prý tak zatvrzelý, že se vůbec nevyplatí se o to snažit.“

„Možná by chlapcům dovolil ho strhnout, kdyby slíbili, že trámy srovnají a nařežou na otop,“ napadlo Annu. „Musíme se snažit, a taky počítat s tím, že to zpočátku půjde pomalu. Nemůžeme čekat, že se nám podaří zlepšit všechno hned. Nejdřív musíme samozřejmě zapůsobit na veřejné mínění.“

Diana si nebyla úplně jistá, co Anna tím působením na veřejné mínění myslí, znělo to ale dobře a Diana byla hrdá, že je členkou spolku, který si klade tak vznešený cíl.

„Anno, včera večer mě napadlo, co bychom mohli zkusit. Vybavuješ si ten trojúhelník půdy uprostřed té křižovatky, kde se protínají cesty z Carmody, Newbridge a White Sands? Je celý zarostlý mladými smrčky. Nebylo by pěkné je prokletit a nechat jen ty dvě nebo tři větší břízy, které tam rostou?“

„Bylo by to nádherné,“ souhlasila Anna vesele. „A pod břízy dáme jednoduchou dřevěnou lavičku. A až přijde jaro, vysázíme doprostřed muškáty.“

„Ano, jen budeme muset nějak přimět starou paní Sloaneovou, aby na cestu nepouštěla tu svoji krávu, jinak nám ty muškáty spase!“ zasmála se Diana. „Už začínám chápat, jak jsi to myslela s tím působením na veřejné mínění, Anno. Tamhle je ta Boulterova stará chatrč. No viděl kdy kdo takovou zříceninu? A hned takhle u cesty. Když vidím starý dům bez oken, vždycky mi připomíná mršinu s vyklopenými očima.“

„Na staré opuštěné domy je tak smutná podívána,“ zasnula se Anna. „Vždycky mi připadá, jako by tenhle dům přemýšlel – vzpomínal na svou minulost a truchlil po dávno minulých radovánkách. Marilla říkala, že kdysi dávno v něm žila velká rodina a že to byl překrásný dům, celý porostlý růžemi a s nádhernou zahradou. Přetékal dětmi

a smíchem a zpěvem; a teď je prázdný a prochází se po něm jenom meluzína. Jak mu musí být smutno, jak je opuštěný! Možná že se všichni za měsíčných nocí vracejí... duchové dávných malých dětí a růží a písni... a ten dům si na malou chvíli může představovat, že je znovu mladý a plný radosti.“

Diana zavrtěla hlavou.

„Já už si takovéhle věci nevymyslím, Anno. Ty si nepamatuješ, jak se maminka a Marilla zlobily, když jsme si tehdy vymyslely, že ve Strašidelném lese straší? Dodneška tím lesíkem nejdu po setmění úplně klidná, a když si začnu něco takového představovat ještě i o Boulterově starém domě, budu se bát chodit i okolo něj. A navíc ty děti přece nejsou mrtvé. Vyrostly a dobře se jim daří... jeden z nich se stal řezníkem. A kytky a písničky se stejně nemůžou proměnit v duchy.“

Anna jen taktak zadržela povzdychnutí. Dianu měla moc a moc ráda, odjakživa byly blízké přítelkyně. Dávno už ale věděla, že na cesty do světa fantazie se musí vydávat sama. Vedla tam začarovaná pěšinka, na kterou s ní nemohla vstoupit ani její nejdražší kamarádka.

Zatímco dívky nakupovaly v Carmody, přihnala se bouřka; trvala ale jen krátce a cesta domů byla kouzelná, lemovaná třpytem deštových kapek ve větvích stromů a listnatými údolíčky, z nichž po dešti stoupala kořeněná vůně kapradin. Jakmile ale zabočily na příjezdovou cestu k pozemku Cuthbertových, spatřila Anna něco, co nádheru krajiny v jejích očích úplně pokazilo.

Před nimi napravo se prostíralo široké šedozelené pole bujného, mokrého pozdního ovsa a tam, přímo uprostřed, stála – až po hladké boky ponořená v hustém obilí – a klidně na ně pomrkávala skrze propletené klasy – jerseyká kráva!

Anna pustila otěže a zvedla se, se rty tak zlověstně sevřenými, že to pro sudokopytnici-predátorku nevěstilo nic dobrého. Neřekla ani slovo, mrštně sešplhala přes kola vozu dolů a přehoupla se přes plot, ještě než Dianě vůbec došlo, co se děje.

„Anno, počkej!“ vykřikla za kamarádkou, jakmile se jí vrátil hlas. „Zničíš si v tom mokrém poli šaty... zničíš je! Ona mě neslyší! Sama

tu krávu odtamtud v životě nedostane. Jistěže jí musím jít hned na pomoc!“

Anna se řítila obilím jako smyslů zbavená. Diana svižně seskočila z vozu, pevně uvázala koně ke sloupu, přehodila si sukni pěkných kostkovaných šatů přes rameno, zdolala plot a pustila se za zběsile pádící přítelkyní. Běžela rychleji než Anna, které se na nohy lepila promočená sukně, a brzy ji předběhla. Až pan Harrison uvidí ten vyšlapaný pás, který po nich zůstal, zlomí mu to srdce.

„Anno, pro smilování, stůj!“ vymáčkla ze sebe Diana, která chudák sotva dýchala. „Už vážně nemůžu, a ty jsi promočená až na kůži.“

„Musím... odsud... tu krávu... dostat... než ji... uvidí... pan Harrison,“ lapala Anna po dechu. „Je mi... jedno... jestli se tu... třeba utopím... jen když ji... dostaneme ven.“

Jerseyská kráva ale nechápala, proč by se měla nechat vystrnadit ze své bohaté pastviny. Sotva se k ní zadýchané dívky přiblížily, otočila se a bez váhání vystřelila na opačný konec pole.

„Zataras jí cestu!“ křikla Anna. „Běž, Diano, běž!“

A Diana běžela. Anna to taky zkusila, a ta zpropadená jerseyka se rozběhla po poli kolem dokola, jako by ji posedl dábel. Diana si tak trochu myslela, že přesně to se stalo. Trvalo celých deset minut, než krávu usměrnily a mezerou v rohu ji vyhnaly na cestu směrem ke Cuthbertovým.

Anna byla v tu chvíli všechno, jen ne andělsky klidná, o tom není pochyb. Na klidu jí nijak nepřidalo ani to, že hned na cestě spatřila vůz a v něm pana Shearera z Carmody se synem, kteří se zubili od ucha k uchu.

„Asi by bylo bývalo lepší, Anno, kdybys mi tu krávu byla minulý týden prodala, když jsem ji chtěl koupit, co?“ řekl pan Shearer poutouhle.

„Prodám vám tu krávu tady a teď, jestli ji ještě chcete,“ prohlásila její rozpálená, rozcuchaná majitelka. „Může být hned tady na místě vaše.“

„Domluveno. Dám ti za ni dvacet dolarů, jak jsem nabízel, a tady

Jim ji vezme rovnou do Carmody. Dnes večer pojede do města s celou várkou. Pan Reed z Brightonu zrovna jednu jerseykou krávu chce.“

Za pět minut si to už Jim Shearer spolu s jerseykou krávou maširovali po cestě do Carmody a impulzivní Anna jela k Zelenému domu s dvaceti dolary v kapse.

„Co na to řekne Marilla?“ zeptala se Diana.

„Ále, té na tom nesejde. Dolly byla moje kráva a nemyslím si, že bychom za ni na dražbě dostali víc než dvacku. Ale až pan Harrison uvidí to obilí, bude mu jasné, že to byla zase ona, a já mu dala čestné slovo, že to už nikdy nedopustím! No, vezmu si z toho ponaučení, že nemám dávat nikomu čestné slovo, když se jedná o krávy. Kráva, která přeskočí nebo prorazí dvířka od našeho chlíva, bude rádit všude.“

Marilla byla na návštěvě u paní Lyndeové, a když se vrátila, o prodeji krávy Dolly už věděla všechno, protože paní Lyndeová viděla skoro celou transakci z okna – a co neviděla, to si domyslela.

„Ještě že je ta jerseyka pryč, ale musím říct, že někdy opravdu jed-

náš *hrozně* zbrkle, Anno. Jak se dostala z toho chlíva, to je tedy záhada. Musela vylámat několik prken.“

„Nenapadlo mě se podívat,“ řekla Anna, „půjdu to prozkoumat teď. Martin se ještě pořád nevrátil. Možná mu umřely ještě další tetky. To mi připomíná... Paní Sloaneová si nedávno pročítala po večeri noviny a řekla panu Sloaneovi: ‚Tady píšou, že už zase umřel nějaký senior. Co je to senior, Petere?‘ A pan Sloane nevěděl, ale řekl, že to musí být hrozní chabrusáci, vždyť se o nich

Marilla Cuthbertová

jaktěživo neslyší nic jiného, než že umírají. No a s Martinovými tetami je to zrovna tak.“

„Martin je stejný jako všichni Francouzi,“ utrousila Marilla znechuceně. „Nedá se na ně ani na minutu spolehnout.“

Marilla procházela Anniny nákupy z Carmody, když k ní ze dvora dolehl zděšený výkřik. Minutu nato vpadla do kuchyně Anna a jen lomila rukama.

„Anno Shirleyová, co se propána děje?“

„Marillo, Marillo, co si jen počnu? To je hrůza! A je to jen a jen moje vina. Cožpak se *nikdy* nenaučím se na chvíličku zastavit a zamyslet, než něco zbrkle podniknu? Paní Lyndeová mi vždycky říkala, že jednou způsobím nějaké neštěstí, a teď na její slova došlo!“

„Anno, s tebou je vážně pořízení! Co jsi prosím tebe provedla?“

„Prodala jsem jerseykou krávu pana Harrisona... tu, kterou koupil od pana Bella... panu Shearerovi! Dolly je celou dobu tady v chlívě.“

„Anno, neblouzníš?“

„Kéž bych blouznila! Ale není to sen, i když mi to připadá jako noční můra. Touhle dobou už bude kráva pana Harrisona nejspíš v Charlottetownu. Ach, Marillo, myslela jsem, že už jsem z těch věčných průšvihů venku, ale teď jsem v tom vůbec největším za celý život. Co mám teď dělat?“

„Dělat? Dělat toho moc nemůžeš, jediné jít za panem Harrisonem a promluvit si s ním o tom. Můžeme mu jako náhradu nabídnout tu tvoji jerseyku, kdyby si nechtěl vzít peníze. Je stejně dobrá, jako byla ta jeho.“

„Ale on bude kvůli tomu určitě hrozně naštvaný a protivný,“ zakňourala Anna.

„To asi ano. Zdá se, že je to dost popudlivý člověk. Jestli chceš, půjdu za ním já a vysvětlím mu to.“

„To ne, taková já nejsem!“ vykřikla Anna. „Je to celé moje vina a rozhodně nedopustím, abyste to schytala za mě. Půjdu sama a to hned. Čím dřív to budu mít za sebou, tím líp, bude to hrozně ponižující.“

Chudák Anna sebrala čepec a dvacet dolarů a už byla na odchodu, když pohledem zavadila o otevřenou spíž. Na stolku tam odpočíval ořechový dort, který ráno upekla... byl to zvláště lákavý výtvar s růžovou polevou, zdobený vlaškými ořechy. Anna ho připravila na páteční večer, kdy se měla v Zeleném domě sejít avonleaská mládež na schůzi okrašlovacího spolku. Nebyl ale snad spravedlivě rozhořčený pan Harrison mnohem důležitější? Anna si pomyslela, že dort přeci musí obměkčit každého muže, a zvláště takového, který si vaří sám, a tak dort bez dlouhého váhání zabalila do krabice. Vezme ho panu Harrisonovi jako smírnou oběť.

„Pokud mě ovšem nechá vůbec něco říct,“ pomyslela si nešťastně, když přelezla plot na cestu a dala se zkratkou přes pole, zalité zlatavou září dokonalého srpnového odpoledne. „Teď už přesně vím, jak se cítí člověk, kterého vedou na popraviště.“

U pana Harrisona

Dům pana Harrisona, staromódní bíle omítnutá budova s nízkými okapy, stál na pozadí hustého smrkového lesa.

Sám pan Harrison zrovna seděl ve stínu révy na verandě, jen v košili, a vychutnával si večerní dýmku. Když uviděl, kdo to stoupá po cestě směrem k němu, najednou se vymrštil, zmizel do domu a zavřel za sebou dveře. To proto, že ho návštěva zaskočila, a také se ještě pořád styděl za včerejší výbuch. Anna v tu chvíli skoro ztratila poslední zbytky odvahy.

„Když je už teď takhle rozzlobený, co se asi stane, až zjistí, co jsem provedla,“ přemítala nešťastně, když klepala na dveře.

Pan Harrison ale otevřel se zkroušeným úsměvem a pozval ji dál docela mírně a přátelsky, třebaže vypadal trochu nervózně. Dýmku odložil a oblékl si kabát, velice zdvořile nabídl Anně velice zaprášenou židli, a její příchod by tak vlastně proběhl úplně v klidu, nebýt užvaněného papouška, který je rošťáckýma zlatýma očima pozoroval skrz mřížce klece. Sotva se Anna usadila, Zrzek zavřestl: „Propánakrrrále, co tu chce ten skrrrček zrrrzává?“

Těžko soudit, jestli v tu chvíli zrudnul víc pan Harrison, nebo Anna.

„Toho papouška si nevsímejte,“ řekl pan Harrison a vrhl na Zrzka zuřivý pohled. „On... pořád mele nesmysly. Dostal jsem ho od bratra, námořníka. Námořníci nebývají v řeči zrovna vybíraví a papoušci je hrozně rádi napodobují.“

„To je mi jasné,“ řekla chudák Anna. Její vztek zase vychladl, když si vzpomněla, kvůli čemu přišla. Rozhodně si nemohla za těchto

okolností dovolit se na pana Harrisona urazit. Když člověk zrovna bez rozmyslu prodal něčí krávu, bez vědomí či souhlasu majitele, nemůže se ohrazovat proti nelichotivým poznámkám jeho papouška. „Skrček zrzavá“ nicméně už nebyl tak krotký, jako když přišel.

„Přišla jsem se vám k něčemu přiznat, pane Harrisone,“ řekla Anna odhodlaně. „Týká... týká se to... té jerseyjské krávy.“

„Potěš pánbůh,“ zvolal pan Harrison nervózně, „že ona se zase vlámala do mého ovsa? No, to nevadí... to nic, to nic. Nezáleží na tom... ani trochu, já... včera jsem se unáhlil, to je fakt. Vůbec nic se neděje.“

„Kéž by se stalo jen to,“ vzdychla Anna.

„Ale je to ještě desetkrát horší. Já totiž...“

„Potěš pánbůh, že ona se mi dostala i do pšenice?“

„Ne, ne... do pšenice ne. Ale...“

„Tak tedy do zelí! Dostala se na moje zelné hlávky, co jsem si hýčkal na výstavu, že ano?“

„Nedostala se do zelí, pane Harrisone. Všechno vám povím... proto jsem přišla, ale prosím, nepřerušujte mě. Hrozně mě to znervózňuje. Nechte mě to doříct a neříkejte nic, dokud neskončím“ – a pak mi jistě povíte své, dodala Anna, ale to už jen v duchu.

„Už ani nemuknu,“ slíbil pan Harrison, a taky to dodržel. Zrzek ale žádný závazek mlčení nectil a čas od času dál vřeštěl: „Skrrrčku zrrrzavá!“, až byla Anna úplně bez sebe.

„Včera jsem svou jerseyjskou krávu zavřela ve chlívě. Dnes ráno jsem jela do Carmody a na zpáteční cestě jsem uviděla ve vašem ovsu jerseyjskou krávu. S Dianou jsme ji vyhnaly, neumíte si představit, jak nám to dalo zabrat. Byla jsem úplně promočená a vyčerpaná

a rozzlobená – a v tu chvíli se objevil pan Shearer a nabídl se, že tu krávu koupí. Na místě jsem mu ji prodala za dvacet dolarů. Byla to chyba. Měla jsem samozřejmě počkat a probrat to napřed s Marillou. Mám ale hrozný sklon konat bez přemýšlení – každý, kdo mě zná, vám to potvrdí. Pan Shearer si tu krávu hned odvedl, aby ji stihl odslat odpoledním vlakem.“

„Skrrrčku zrrrzavá,“ zadeklamoval Zrzek a z hlasu mu zaznívalo hluboké opovržení.

Tehdy se pan Harrison zvedl a s výrazem, který by musel každého ptáka kromě papouška vyděsit k smrti, odnesl Zrzkovu klec do vedlejší místnosti a zabouchl za ním dveře. Zrzek vriskal, klel, a i jinak se choval přesně podle své pověsti, ale když zjistil, že je opravdu sám, upadl nakonec do trucovitého mlčení.

„Omlouvám se, prosím, pokračujte,“ řekl pan Harrison a znovu se usadil. „Můj bratr námořník toho ptáka vůbec nevychoval.“

„Dojela jsem domů a po svačince jsem se šla podívat do chlíva. Pane Harrisoně...“ Anna se předklonila, sepjala ruce, jako to dělávala v dětství, a velké šedé oči upírala prosebně do zaraženého obličejě pana Harrisona... „Ve chlívě jsem našla svoji krávu, byla tam pořád zavřená. Panu Shearerovi jsem prodala *vaši* krávu.“

„No potěš pánbůh!“ zvolal pan Harrison, úplně ohromený tím nečekaným závěrem. „To je *opravdu* neslýchané!“

„Že sebe i ostatní pořád dostávám do problémů, není bohužel vůbec neslýchané,“ pronesla Anna truchlivě. „Jsem tím vyhlášená. Jeden by čekal, že už jsem z toho vyrostla... příští rok v březnu mi bude sedmnáct... ale zdá se, že ne. Pane Harrisoně, je to moc troufalé, prosit vás teď o odpuštění? Obávám se, že dostat zpět vaši krávu už se nepodaří, ale tady jsou peníze, za které jsem ji prodala... nebo vám můžu výměnou dát svoji krávu, kdybyste chtěl. Je to moc dobrá kráva. A nemůžu vám ani vypovědět, jak moc mě to celé mrzí.“

„Ale no tak, no tak,“ konejšil ji pan Harrison čile, „už o tom nechci nic slyšet, slečinko. Vůbec nic se neděje... zholá nic. Omyly se někdy stávají. I já se někdy unáhlím, slečinko... umím být hrozně unáhlený.“

Ale nemůžu si pomoci, říkám, co si myslím, a ostatní mě prostě tak musí brát. Kdyby ta kráva podupala moje zelí... ale na tom nesejde, do zelí mi nevlezla, takže se nic neděje. Radši než peníze si vezmu výměnou vaši krávu, vy se jí přece stejně chcete zbavit.“

„Děkuju, děkuju, pane Harrison! Jsem tak ráda, že se nezlobíte. Bála jsem se, že budete zuřit.“

„Asi jste byla k smrti vyděšená, když jste mi to sem měla jít říct, že ano? Po tom, co jsem včera předvedl za scénu... Hm? Ale to si tak nesmíte brát, jsem jenom dědek s proříznutou hubou, to je všechno... až moc snadno říkám celou pravdu, i když není zrovna pěkná.“

„Paní Lyndeová je zrovna taková,“ vypadlo z Anny, než se stihla zarazit.

„Kdo? Paní Lyndeová? Neříkejte mi, že jsem jako ta stará drbna,“ ohradil se pan Harrison podrážděně. „To tedy nejsem... ani trochu. Co máte v té krabici?“

„Dort,“ vyhrkla Anna rozjařeně. Když viděla, že je pan Harrison nečekaně přátelsky naladěný, tak se jí ulevilo, že měla najednou srdce jako peříčko. „Přinesla jsem ho pro vás... Napadlo mě, že asi nemáte dort moc často.“

„To ne, to je tedy pravda, a mám ho přitom hrozně rád. Převelice vám děkuji. A navíc vypadá skvěle, přinejmenším na povrchu. Snad bude stejně dobrý i uvnitř!“

„To víte, že je,“ odpověděla Anna vesele a sebevědomě. „Jak by vám jistě řekla paní Allanová, už jsem upekla i dorty, které opravdu dobré nebyly, ale tenhle bude v naprostém pořádku. Pekla jsem ho pro okrašlovací spolek, ale klidně jim upeču jiný.“

„Tak víte co, slečinko, budete mi ale muset pomoci ho sníst. Postavím na čaj, posváčíme spolu. Co vy na to?“

„Smím ten čaj udělat já?“ zeptala se Anna pochybovačně.

Pan Harrison se zasmál.

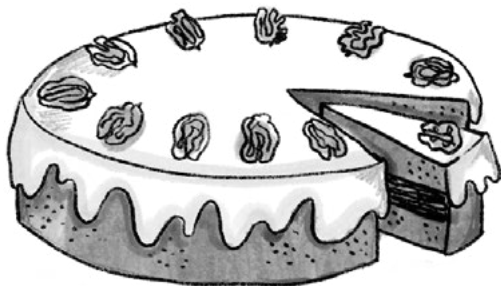
„Vidím, že mi ani s vařením čaje moc nevěříte. Mýlíte se... umím uvařit ten nejlepší čaj, co jste kdy ochutnala. Ale klidně ho udělejte vy. Naštěstí minulou neděli přšelo, takže máme spoustu čistýho nádobí.“

Anna vyskočila a dala se čile do práce. Čajovou konvici několikrát umyla, než do ní dala vylouhovat čaj. Pak vymetla kamna, přinesla ze spíže nádoby a prostřela stůl. Nad stavem spíže se zhrozila, ale moudře se rozhodla nic neříkat. Pan Harrison jí řekl, kde najde chléb a máslo a plechovku nakládaných broskví. Stůl ozdobila kyticí květin ze zahrady a nad flekatým ubrusem přimhouřila oči. Za chvíli byl čaj hotový a Anna seděla naproti panu Harrisonovi, u jeho vlastního stolu, nalévala mu jeho vlastní čaj a vesele mu vyprávěla o škole a o kamarádech a o svých plánech do budoucna. Skoro nemohla uvěřit vlastním očím.

Pan Harrison přinesl zpátky Zrzka s tím, že tomu ubohému zvířeti je samotnému smutno, a Anna, která by v té chvíli dokázala odpustit cokoli a komukoli, mu nabídla vlašský ořech. Zrzkovy city byly ale těžce raněny a papoušek teď všechny nabídky ke smíru odmítal. Uraženě seděl na bidýlku a zarytě si čechral peří, až nakonec vypadal jako velká zelenozlatá koule.

„Proč mu vlastně říkáte Zrzek?“ zeptala se Anna, která ráda dávala věcem příhodné názvy a jméno „Zrzek“ se jí k papouškovu úchvatnému opření ani trochu nehodilo.

„Můj bratr námořník ho tak pojmenoval. Možná to mělo co do činění s jeho povahou. Já si toho ptáka ale cením... možná by vás překvapilo, jak moc. Jistěže má svoje slabiny. Už mě tak či tak o dost připravil. Někomu vadí jeho klení, ale to ho prostě nejde odnaučit. Zkoušel jsem to... a zkoušeli to i jiní. Někteří lidé jsou zase zaujatí

vůči papouškům obecně. Není to k smíchu? Já osobně je mám rád. Zrzek mi dělá společnost. Nic by mě nepřimělo se ho vzdát, slečinko... nic na světě.“

Tu poslední větu pan Harrison vmetl Anně do tváře tak prudce, jako by ji podezříval, že ho chce tajně přesvědčit, aby se Zrzka zbavil. Anně se ten prapodivný, náladový, vrtošivý mužik ale začínal docela líbit, a než dojedli, byli z těch dvou docela dobří přátelé. Když pan Harrison slyšel o okrašlovacím spolku, byl rozhodně pro.

„Správně, správně. Jen do toho. V týhle obci je spousta prostoru pro zlepšení... a to se týká budov i obyvatel.“

„No, to nevím...“ vyhrkla Anna. Sama sobě nebo ještě tak některým svým kumpánům by možná přiznala, že Avonlea a jeho obyvatelé snad mají sem tam nějakou drobnou, snadno odstranitelnou vadu. Ale když to řekl pan Harrison, v podstatě ještě cizinec, to bylo úplně něco jiného. „Podle mě je Avonlea krásné místo; a jsou tu velmi dobří lidé.“

„Zdá se mi, že jste docela vznětlivá,“ poznamenal pan Harrison, když si přes stůl prohlížel její hořící tváře a pobouřený pohled. „Hodí se to k vašim vlasům, řekl bych. Avonlea je vcelku solidní místo, jinak bych se sem nestěhoval, ale i vy snad uznáte, že má *pár* nedostatků.“

„Ty mám na Avonlea nejradši,“ stála si Anna věrně na svém. „Nemám ráda místa ani lidi, co nemají vůbec žádné chyby. Úplně dokonalý člověk by musel být hrozně nudný. Paní Whiteová říká, že nikoho dokonalého nikdy nepotkala – ale o jednom takovém se toho naposlouchala ažaž... totiž o první ženě svého manžela. Nemyslíte, že musí být dost nepříjemně být vdaná za muže, který měl dokonalou první ženu?“

„Zdaleka ne tak nepříjemný, jako *mít* tu dokonalou ženu za manželku,“ prohlásil pan Harrison s náhlou, nečekanou vřelostí.

Když dosvačili, Anna trvala na tom, že umyje nádobí, přestože ji pan Harrison ujišťoval, že má dost čistého ještě na několik týdnů. Moc ráda by také zametla podlahu, ale koště nikde neviděla a nechtěla se ptát, kde by ho našla; bála se totiž, že v domě žádné není.

„Co kdybyste sem občas zaběhla a popovídala si se mnou,“ navrhl pan Harrison, když odcházela. „Není to daleko a sousedé by se měli k sobě znát. Ten váš spolek mě docela zajímá. Zdá se mi, že z toho kouká legrace. Do koho se dáte jako první?“

„Nebudeme se pouštět *do lidí*... chceme vylepšovat jenom *místa*,“ odpověděla Anna důstojně. Měla trochu podezření, že si pan Harrison dělá z celého projektu legraci.

Když odešla, pan Harrison ji pozoroval oknem... její pružnou dívčí postavu, která v mizejícím večerním světle lehce klusala přes pole.

„Jsem zakrnělý, osamělý, krabatý starý dědek,“ řekl si nahlas, „ale tahle holka má v sobě něco, že si připadám znova mladý... A to je tak příjemný pocit, že bych ho rád čas od času zase zažil.“

„Skrrrček zrrrzavá,“ zakrákal posměšně Zrzek.

Pan Harrison papouškovi pohrozil pěstí.

„Ty nesnesitelný ptáku,“ zabručel, „skoro lituju, že jsem ti nezakroutil krkem, když mi tě bratr námořník přinesl. To tě to ještě nepřestalo bavit? Dostávat mě do průšvihů?“

Anna radostně doběhla domů a převyprávěla svá dobrodružství Marille, která už se v Annině dlouhé nepřítomnosti začínala nemálo strachovat a už už se ji chystala jít hledat.

„Na světě je nakonec přece docela krásně, že ano, Marillo?“ zakončila Anna šťastně své vyprávění. „Paní Lyndeová si tuhle stěžovala, že je svět docela k ničemu. Říkala, že kdykoli se člověk těší na něco pěkného, jistojistě bude více nebo méně zklamán... a možná má pravdu. Ale má to i lepší stránku. Zlé věci taky někdy nejsou tak zlé, jak člověk očekává... skoro vždycky to nakonec dopadne mnohem líp, než člověk čeká. Když jsem šla dnes večer k panu Harrisonovi, čekala jsem příšerně strašlivý zážitek; a on byl místo toho docela milý a vlastně jsem si to skoro užila. Myslím, že když k sobě budeme navzájem hodně velkorysí, budou z nás skvělí přátelé, takže to nakonec dopadlo úplně nejlíp, jak mohlo. Ale stejně – už rozhodně nikdy neprodám žádnou krávu, dokud se pořádně neujistím, komu patří, Marillo. A papoušky *nemám* ráda!“

Různé názory

Jednou při západu slunce se Jane Andrewsová, Gilbert Blythe a Anna Shirleyová setkali u ohrady ve stínu lehce se pohupujících jedlových větví, v místě, kde se lesní stezka zvaná Březová pěšina napojovala na hlavní cestu. Jane trávila odpoledne s Annou, která ji doprovázela část cesty domů. U ohrady potkaly Gilberta a teď všichni tři probírali nadcházející osudový den; nazítří totiž mělo být prvního září a začátek školního roku. Jane měla jet do Newbridge a Gilbert do White Sands.

„Oba máte proti mně výhodu,“ povzdechla si Anna. „Budete učit děti, které vás neznají, zatímco já budu učit svoje vlastní spolužáky, a paní Lyndeová se bojí, že mě nebudou respektovat tak jako někoho cizího, když na ně nebudu zpočátku hodně tvrdá. Ale já si nemyslím, že učitelé by měli být tvrdí. Ach, připadá mi to jako tak obrovská zodpovědnost!“

„Myslím, že nám to půjde dobře,“ uklidňovala ji Jane. Jane netrpěla žádnou tížádností mít na děti dobrý vliv. Chtěla si poctivě zasloužit svůj plat, uspokojit vedení školy a dostat se na čestnou listinu školského inspektora. Jiné ambice Jane neměla. „Hlavní bude udržet ve třídě pořádek, a na to musí být učitel trochu tvrdý. Když mě žáci nebudou poslouchat, potrestám je.“

„Jak?“

„Dám jim pořádný výprask, jak jinak.“

„Ale Jane, to bys přece neudělala!“ vykřikla šokovaná Anna. „Jane, to *nemůžeš!*“

„Ale můžu, a taky to udělám, když si to zaslouží,“ trvala Jane odhodlaně na svém.

„Já bych dítě *nikdy* nebila,“ řekla Anna stejně odhodlaně. „*Ani trochu* na to nevěřím. Slečna Stacyová nás nikdy nebila, a měla přitom ve třídě dokonalý klid; a pan Phillips nás třískal v jednom kuse a neměl kázně, ani co by se za nehet vešlo. Ne, pokud si neudrším pořádek bez bití, pak se vůbec nebudu pokoušet učit. Dá se to zvládnout i jinak, líp. Budu se snažit si žáky získat, a pak mě budou *chtít* poslouchat.“

„A co když ne?“ zeptala se praktická Jane.

„Stejně je nebudu bít. Vím jistě, že by to nepomohlo. Prosím, drahá Jane, nebij svoje žáky, ať dělají, co dělají.“

„Co si o tom myslíš ty, Gilberte?“ obrátila se na něj Jane. „Nemyslíš, že některé děti jednou za čas potřebují pořádně zmrskat?“

„Nemyslíš, že je kruté, *barbarské*, bít dítě... *jakékoli* dítě?“ vykřikla Anna, zrudlá upřímným zápallem.

„No,“ začal Gilbert pomalu, jak váhal mezi svým skutečným přesvědčením a touhou dostat Anniným ideálům, „obě strany mají tak trochu pravdu. Nevěřím, že by se děti měly bít *moc*. Myslím si, stejně jako ty, Anno, že jsou i lepší způsoby, jak je zvládnout, a že tělesné tresty by se měly používat jen v úplně krajních případech. Na druhou stranu, jak říká Jane, myslím, že sem tam nějaké dítě na nic jiného neslyší, a to pak bití zkrátka potřebuje a může mu to prospět. Tělesné tresty v krajních případech, to bude moje pravidlo.“

Gilbert se pokusil uspokojit obě strany, a jak už to tak bývá, nespokojil ve výsledku ani jednu. Jane jen pohodila hlavou.

„Budou své žáky bít, když budou zlobit. Je to nejrychlejší a nejsnazší způsob, jak je ukáznit.“

Anna dala Gilbertovi pohledem najevo, že ji zklamal.

„Nikdy dítě neuhodím,“ zopakovala přesvědčeně. „Jsem si jistá, že to není ani správné, ani nezbytné.“

„A co když se na tebe některý žák drze utrhne, když mu něco nakážeš?“ zeptala se Jane.

„Nechám ho po škole a promluví si s ním, mile, ale pevně,“ řekla Anna. „V každém člověku je dobro, stačí ho hledat. A hledat a rozvíjet ho je povinností učitele. Vždyť víš, že to nám říkala i profesorka na Královské akademii. Myslíš, že z dítěte vykřešes to nejlepší *rakoskou*? Profesorka Rennieová tvrdí, že ani čtení, psaní a počítání nejsou zdaleka tak důležité, jako nasměrovat děti na správnou cestu.“

„Ale školský inspektor bude zkoumat jen to, jestli jsi je naučila číst, psát a počítat, na to nezapomeň, a když nedosáhnou požadované úrovně, nedostaneš dobré osvědčení,“ oponovala Jane.

„Víc než na čestné listině mi záleží na tom, aby mě moji žáci měli rádi a aby si jednou pomysleli, až si na mě po letech vzpomenou, že jsem jim opravdu pomohla,“ prohlásila Anna.

„Takže děti nebudeš trestat vůbec, i když budou třeba zlobit?“ zeptal se Gilbert.

„To asi budu muset, i když to budu dělat hrozně nerada. Ale vždycky je můžu nechat o přestávce ve třídě nebo je postavit do kouta nebo jim uložit opisování vět.“

„Nejspíš ale nebudeš děvčata trestat tím, že bys je nutila sedět s chlapci, že?“ zeptala se Jane potutelně.

Gilbert a Anna se na sebe podívali a zaculili se. Kdysi dávno Annu za trest posadili s Gilbertem... a následky byly trpké.

„Čas ukáže, který způsob je nejlepší,“ prohlásila Jane filosoficky, když se loučili.

Anna se do Zeleného domu vracela stinnou, ševelicí, kapradím provoněnou Březovou pěšinou, potom Údolím fialek a Vrbovým rájem, kde si světlo a tma pod jedlemi vyměňovaly polibky, a pak dolů Alejí milenců... jména těm místům daly s Dianou už před lety. Šla pomalu, užívala si sladkou vůni lesů a polí v letním soumraku posetém hvězdami a strážlivě uvažovala o nových povinnostech, kterých se od zítřka chopí. Když vešla do dvora Zeleného domu, z kuchyňského okna k ní připlula hlasitá, rozhodná melodie hlasu paní Lyndeové.

„Paní Lyndeová přišla na návštěvu, aby mi mohla na zítřek udělit dobré rady,“ zašklebila se pro sebe Anna, „ale já myslím, že si pro ně dovnitř nepůjdu. Dobré rady jsou jako pepř... vynikající po špetkách, ale v jejím dávkování spíš omračující. Zaběhnu místo toho na kus řeči k panu Harrisonovi.“

Nebylo to poprvé po oné pozoruhodné příhodě s jerseykou krávkou, co si Anna zašla se sousedem popovídat. Už tam strávila několik večerů a s panem Harrisonem se dobře sprátelila, i když jeho přímočarost, kterou se tak pyšnil, někdy působila Anně horké chvílky. Zrzek se k ní nadále stavěl podezřívavě a zásadně ji vítal sarkastickým „skrčku zrzavá“. Pan Harrison se marně snažil ho tomuto zvyku odnaučit tak, že kdykoli viděl Annu přicházet, nadšeně poskakoval a volal: „Na mou věru, zase k nám jde ta pěkná slečinka!“ nebo něco lichotivého na ten způsob. Zrzek ale tuhle fintu prokoukl a opovrhoval jí. Anna se nikdy neměla dovědět, jaké komplimenty jí pan Harrison za jejími zády skládal. Rozhodně jí nikdy nelichotil, když spolu mluvili osobně.

„Určitě jste v lese sbírala pěknou zásobičku proutí na rákosky, že ano,“ to bylo jeho přivítání, když Anna stoupala po schodech na verandu.

„Jistěže ne,“ rozhořčila se Anna. Dalo se z ní výtečně utahovat, všechno totiž brala vážně. „V mojí škole se rákoska nesmí ani ukázat, pane Harrisone. Samozřejmě budu mít ukazovátka, ale budu ho používat *výhradně* na ukazování.“

„Takže je budete švihat řemenem, ano? No, nevím, ale asi máte pravdu. Rákoska víc štípe, ale rána řemenem bolí dýl, to je fakt.“

„Nic takového používat nebudu. Nebudu svoje žáky bít.“

„No potěš pánbůh,“ zvolal ohromeně pan Harrison, „ale jak si pak chcete udržet ve třídě pořádek?“

„Budu vládnout laskavostí, pane Harrisone.“

„To nebude stačit, Anno,“ zavrtěl pan Harrison hlavou, „to vůbec nebude stačit. ‚Kdo šetří rákosku, kazí dítě.‘ Když já jsem chodil do školy, učitel mě třískal denně, protože říkával, že když zrovna nerošťačím, přinejmenším to plánuju.“

„Od vašich školních let se metody změnily, pane Harrisone.“

„Ale lidská nátura ne. Dejte na moje slova, mládež nikdy nezvládnete, když si na ně nenachystáte pěkně dlouhou rákosku. Jinak to nejde.“

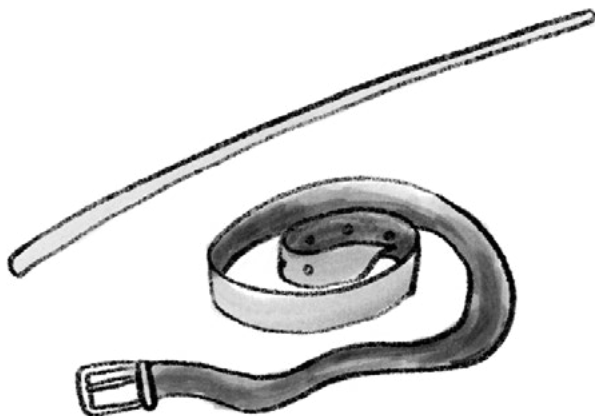
„Napřed to zkusím po svém,“ řekla Anna, která měla docela tvrdou hlavu a pevně se držela svých teorií.

„Zdá se mi, že jste dost paličatá,“ shrnul to pan Harrison. „Tak tedy dobrá, dobrá, uvidíme. Jednou, až se pořádně vytočíte... a to se lidem s takovými vlasy stává zoufale snadno... zapomenete na ty svoje romantické představy a pár z nich pořádně zmalujete hřbet. Stejně jste na učení ještě moc mladá... hrozně mladá, a dětinská.“

Sečteno a podtrženo, Anna šla ten den spát v poněkud pesimistické náladě. Spala špatně a u snídane druhého dne vypadala tak bledě a tragicky, že se Marilla úplně vylekala a trvala na tom, že jí udělá hrnek silného, štiplavého zázvorového čaje. Anna ho trpělivě usrkávala, i když nechápala, jak by jí zázvorový čaj mohl pomoci. Kdyby to byl nějaký kouzelný lektvar, který by jí dokázal přidat léta a zkušenosti, Anna by ho vypila celé vědro bez mrknutí oka.

„Marillo, ale co když úplně selžu!“

„Těžko selžeš úplně hned první den, a těch dnů máš pak před sebou ještě spoustu,“ odvětila Marilla. „Tvůj problém je, Anno, že chceš ty děti naučit úplně všechno hned a okamžitě napravit všechny jejich chyby, a bude ti připadat, že jsi selhala, když se ti to nepodaří.“

Hotová paní učitelka

Toho rána Anna poprvé v životě prošla Březovou pěšinou, aniž by vnímala její krásy. Když dorazila do školy, vládlo tam ticho a klid. Předchozí učitelka děti vycvičila, aby při jejím příchodu už seděly na svých místech, takže když Anna vstoupila do třídy, čekaly ji úhledné řady „rozzářených ranních obličejů“ a jasných, zvědavých očí. Pověšila si kabát, postavila se čelem k žákům a doufala, že na ní není vidět, jak je vyděšená a jak směšně si připadá, a že si žáci nevšimnou, jak se třese.

Předchozí večer zůstala vzhůru skoro do půlnoci a sepisovala si proslov, kterým chtěla školní rok ve třídě zahájit. Dlouze a pečlivě ho přepisovala a upravovala, a nakonec se ho naučila zpaměti. Byl to velmi dobrý proslov s vynikajícími myšlenkami, zvláště o vzájemné pomoci a upřímné touze po vzdělání. Jediný problém byl, že si v tu chvíli nemohla vzpomenout ani na jediné slovo.

Zdálo se jí, že uplynul snad rok... ve skutečnosti to bylo asi deset vteřin... než skoro neslyšně hlesla: „Připravte si Bible, prosím,“ a v následném lomozu a klapání desek o lavice se bez dechu sesula na židli. Zatímco si děti pročitaly verše, Anna sesbírala svůj rozechvělý rozum do hrsti a prohlédla si tu sbírku poutníků na cestě do Země dospělosti.

Většinu z nich už samozřejmě dobře znala. Její spolužáci ze třídy na konci minulého roku skončili, ale jinak tu byli všichni, se kterými dřív chodila do školy, až na prvňáky a deset dětí, které se do Avonlea přistěhovaly nedávno. Anna se o nováčky tajně zajímala víc než o ostatní,

jejichž schopnosti už jí byly dobře známé. Třeba budou nově přichozí stejně obyčejní jako ti druzí, jistě, ale stále tu byla *možnost*, že se mezi nimi objeví génius. A to byla vzrušující představa.

V rohu seděl Anthony Pye, sám v lavici. Měl tmavou, zamračenou tvářičku a zíral na Annu s nepřátelským výrazem v černých očích. Anna se okamžitě rozhodla, že si toho chlapce získá a úplně tím rodinu Pyeových vyvede z míry.

V dalším rohu seděl v lavici s Artym Sloanem další cizí chlapec... od pohledu veselý klučina s pršáčkem, pihatým obličejem a velkýma, světle modrýma očima, které rámovaly skoro bílé řasy... nejspíš to bude ten kluk od Donnellů; a pokud je možno soudit podle podoby, ta dívka o uličku vedle, v lavici s Mary Bellovou, musí být jeho sestra. Anna si říkala, co to dítě má asi za matku, že ji pošle do školy oblečenou takhle. Dívka na sobě měla vybledlé šaty z růžového hedvábí, olemované širokým pruhem bavlněné krajky, zamazané bílé dětské pantoflíčky a hedvábné punčošky. Pískově žluté vlasy měla zmučené do bezpočtu tuhých, nepřirozených kudrlinek, na kterých seděla extravagantní mašle z růžové stuhy, větší než její hlava. Dívka však vypadala, že je sama se sebou velice spokojená.

Ta drobná, bledá holčička, již po ramenou splývaly plavé vlnky jemných, hedvábných vlásků, musí být Annetta Bellová, pomyslela si Anna. Bellovi dřív bydleli v newbridgeské spádové oblasti, ale pak si postavili nový dům o padesát metrů dál na sever a rázem připadli pod Avonlea. Tři mdlá děvčátka, která se mačkala na jedné židli, musela být od Cottonových; a ta malá kráska s dlouhými hnědými kadeřemi a oříškovými očima, která přes okraj Bible házela laškovné pohledy po Jacku Gillisovi, byla bezpochyby Prillie Rogersonová, jejíž otec se nedávno podruhé oženil a přivezl si dcerku od babičky z Graftonu. Vysokou, neohrabanou dívku vzadu, která jako by měla nadbytek rukou a nohou, si Anna nedokázala vůbec zařadit, až později zjistila, že se jmenuje Barbara Shawová a že se přestěhovala do Avonlea za tetou. Také se ukázalo, že když se Barbaře někdy podařilo dojít až k tabuli, aniž by zakopla – ať už o své vlastní, nebo o cizí

nohy – mladí avonleaští učenci tuto zřídkaovou událost na památku zapsali na stěnu školní terasy.

Když se ale Anna pohledem setkala s očima chlapce v první lavici, přímo před ní, projelo jí zvláštní rozechvění, jako kdyby právě našla svého génia. Věděla, že to musí být Paul Irving a že se paní Ráchel Lyndeová pro jednou nemýlila, když předpověděla, že ten chlapec bude nepodobný ostatním dětem z vesnice. A co víc, Anna viděla, že je nepodobný *jakýmkoli* ostatním dětem a že na ni z těch velmi tmavě modrých očí, které ji tak soustředěně pozorovaly, hledí cosi velmi podobného jí samé.

Anna věděla, že Paulovi je deset let, ale vypadal nejvýš na osm. Měl tu nejkrásnější tvářičku, jakou kdy Anna viděla... úžasné jemné, dokonalé rysy rámované svatozáří kaštanových kudrn. Pusinku měl přímo k nakousnutí; dva plné, ale ne vyšpulené, karmínově rudé rúky se jemně dotýkaly a stáčely se do dokonale vyřiznutých koutků, u nichž se skoro, ale ne úplně, tvořily dolíčky. Tvářil se střízlivě, vážně, zamyšleně, jako by jeho duše byla mnohem starší než tělo; když se na něj ale Anna jemně usmála, vážný výraz zmizel a okamžitě ustoupil úsměvu, který celou tu bytůstku rozjasnil, jako by se v něm najednou rozhořel plamínek jako v lampě a rozsvítil ho od hlavy až k patě. A nejlepší na tom bylo, že to přišlo samo od sebe, ne z nějakého úsilí nebo vnějšího popudu, ale jako přímý záblesk skryté osobnosti, vzácné, jemné a krásné. Anna a Paul si vyměnili jeden rychlý úsměv a v tu chvíli z nich byli nejlepší přátelé, dřív než stihli prohodit jediné slovo.

Ten den uběhl jako sen. Anna si ho pak už nikdy nedokázala jasně vybavit. Skoro jako by neučila ona,